

12

Gripovi se povedlo dostat do postele už před půlnocí, brzy se ale probudil celý vymrzlý. Několikrát se pak našťavaně pustil do zápasu s nastavením hotelové klimatizace. Když se nakonec podíval na hodinky a ty mu ukázaly, že jsou čtyři hodiny, vzdal to a vzal si prášek na spaní. Celé ráno a většinu dopoledne pak strávil jako v mlze. Zbytek dne zůstal o samotě. Přečetl si zprávu a osobní akta, přemýšlel, plánoval, zavolał Mickelsovi a ještě pár dalším lidem. Nechal si vyžehlit oba obleky, které si přivezl. V hotelu Kempinski to nebyl žádný problém.

Hotel se rozkládal na malém poloostrově severně od centra města. Palmové hájky a zeleň ohraničovaly pískově zbarvené zdi, které do okolní strohé krajiny vyřizly ostré linky. Uvnitř bylo všechno honosné a nedostupné, venku rostly trsy usychající trávy a všude se povalovaly prázdné lahve, které unášel vítr. Nebyl tu ostnatý drát a do vrcholků zdí nebyly zabudované skleněné střepy jako v honosných vilových čtvrtích, někdo o tom dost dlouho přemýšlel. Místo mělo působit přívětivým dojmem, hosté v něm měli spatřovat oázu, a kdo měl ujasněnou odpověď na otázku, jakou kreditní kartou svůj pobyt tady uhradí, ten se tu skutečně mohl cítit jak v *Tisíci a jedné noci*. Názory na to, zda tenhle pohádkový palác jednadvacátého století vlastní nějaký šejk, nebo Čiňani, se lišily. Ale je to snad důležité? Důležité bylo, že švýcarský personál tahal za zákulisní nitky a přesně věděl, koho má za kolik ubytovat. O recepci ve vstupní hale se staraly dcery místní střední třídy, mile a pohostinně se usmívaly a po

letech, která strávily na zahraničních univerzitách a díky nimž teď mluvily několika jazyky, se zahazovaly s Němci, kteří chtěli parkovací místo blíž hlavnímu vchodu, a s Číňany, kteří si chtěli zabookovat masáž v hotelových lázních. Filipínským uklízečkám se dařilo nemožné, a sice udržet každičkou vodorovnou plochu v hotelu čistou a bez poskvrnky, samy ale vidět nebyly a všechno, co měly uklidit, bylo honosné a vznešené. Budova byla postavena ve stylu luxusní arabské architektury, všude byla patrná inspirace Alhambrou: geometrické vzory na fajánsi a lustrech, pilíře a pečlivě vyřezávané dřevěné obložení, které vytvářelo jakýsi pocit otevřeného labyrintu. Člověk měl v hotelu jen málokdy otevřený výhled a z koncepce bylo patrné, že spousta věcí se má dát jen vytušit.

V hotelu byla francouzská cukrárna a v jednom hotelovém baru večer hrála libanonská kapela, jejíž egyptské zpěvačky se pokoušely napodobit blízkovýchodní hudební legendu Umm Kulthum. Všichni se tu měli cítit jako doma, zároveň se ale ve vzduchu neustále vznášel prvek něčeho cizího a exotického. Tak třeba venkovní bazén byl chlazený. To byla jedna z prvních věcí, kterou personál hostům sdělil, aby bylo vidět, jak tady myslí na všechno.

Grip si odpoledne bazén párkrát přeplaval, aby se mu pozůstatek noční mlhy v hlavě konečně rozplynul. Bazén byl celý zdobený modrou mozaikou a navzdory spalujícímu horku příjemně chladil. Na pokoji se pak Grip osprchoval a oblékl se do vyžehleného obleku. Připadalo mu, že kravata je trochu moc formální, ale později se měla konat ještě ta večere. Během dne si půjčil vlastní auto a kolem poledne mu Mickels přivezl vstupní karty do přístavu a na francouzskou základnu. Takže se teď mohl pohybovat volně.

Grip zaparkoval auto ve stínu nákladních kontejnerů a posledních asi sto metrů k lodi ušel pěšky. Řekl, že se s jednotkou MovCon chce vidět v pět, teď bylo čtvrt na šest. Byli to vojáci,

takže touhle dobou už seděli na místě a pokukovali po hodinách.

Skupina na něj čekala v jedné z menších společenských místností. Vypadalo to tu jak v klubovnách domů dětí a mládeže, všechno ošoupané, byly tu police plné filmů na DVD, hrací konzole a videohry. A sedělo tu pět vojáků, vrhli na něj pár vyčítavých pohledů, protože šel pozdě. Grip chtěl, aby od začátku cítili, že tady má navrch on.

„Dobrý den.“ Vzal si židli a sedl si, ostatní už měli židle uspořádané do tvaru širokého U. Grip přepnul na autopilota, spustil tirádu o direktivách a mandátu k vyšetřování. Mlel nesmysly, aby se jim mohl postupně podívat do očí, hezky jednomu po druhém a pořád dokola. Bylo jim mezi dvaceti čtyřmi a třiceti třemi lety. Měli pečlivě vyhrnuté rukávy na trochu obnošených uniformách. Oblékli uniformy pozemních jednotek, ne modré námořní. Grip znal jejich osobní akta, všichni byli od armády. Jeho oblek mezi nimi působil výstředně. Pusa mluvila sama od sebe, říkal něco o bojovém statutu a mezinárodních úmluvách, pár jich souhlasně kývlo, jako by si to blábolení bod po bodu odškrtávali. Čtyři muži a jedna žena. Tetování na předloktích, jeden knírek, dvakrát plnovousy – to bylo asi ze zvyku, který si veteráni vypěstovali v Afghánistánu. Tři se mu dívali do očí, jeden lhostejně těkal pohledem po zdech a poslední hleděl do země.

„... takže tady teď pár dní budu, abych vám mohl položit několik otázek.“ Nikdo to nezpochybňoval, nikdo se nepohnul. „Tedy kdy vás napadlo, že půjdete na tu střelnici?“ Grip se podíval na muže, který seděl přímo proti němu.

„To poručík nám to řekl.“

„Poručík Slunga?“

„Jo, den předtím, v sobotu kolem oběda.“ Odpověděl voják s plnovousem. Fritzell, největší z celé party, určitě chodil posilovat s činkami, když měl hodinku pauzu,

„A že půjdou i Džibuťané?“

„Jo, to ho napadlo u oběda.“

„Napadlo?“

„No přesně to říkal, že si s nima půjdeme zastřílet.“

„Takže to byl rozkaz?“

„Dalo by se to tak říct.“

„A v kolik jste tam jeli?“

„Okolo třetí.“ Nový hlas. Fredrik Hansson, seržant, který pře-
vzal velení. „Já jsem zamluvil střelnici a dovezl munici.“

„A že pojedou Džibuťani...“

„... to vám nikomu nevadilo?“ dodal za něj Hansson. Uvol-
něné vystupování, drahé hodinky. „Všem nám to vadilo.“

„Takže všem?“

„Jo, já jsem byl proti,“ řekl Hansson. „A taky jsem to Slungovi
řekl, jakmile na nás ten blbej nápad vybalil.“

„Ale on trval na svém?“

„Jo.“

„A jen o chvíli později jste zamluvil střelnici a dovezl mu-
nici?“

Hansson pokrčil rameny.

Grip to dál nerozvíjel. „Takže cílem byl bonding mezi vámi
a Džibuťany.“ Grip se pousmál. „Bylo to z nějakého důvodu
potřeba?“

Rozhostilo se ticho. Hansson se podíval na Jondelia, toho
druhého s plnovousem, a ten se trochu naklonil a řekl: „Mys-
lím, že to po něm Džibuťani chtěli... chtěli si zastřílet.“

„A Slunga jen tak podlehl jejich nátlaku?“

„Jo.“

Od výstřelu uplynulo zhruba sedmdesát dva hodin. Grip od
nich neuslyší nic jiného než tuhle poněkud rozředenou, ale vel-
mi dobře vymyšlenou historku. Štafetový kolík se předával od
jednoho k druhému, všichni přispějí svou troškou do mlýna.

„A co dělali Džibuťani pak, den po té střelbě?“

„Bylo jich osm, ale další den se objevil jen jejich předák pan Nazír a jeho synovec.“ To promluvila Philippa Ekmanová, jediná žena v místnosti, začala odpovídat, aniž ji k tomu Hansson pobídl pohledem. „Ostatní zahrnuli kramle, dalo by se říct.“

„Takže máte o to víc práce s nakládáním všech těch věcí na Sveaborg, než loď zase zvedne kotvy, co?“

„Jde to. Pan Nazír dneska přivedl šest nových chlapů.“

„Heleme se.“

Philippa Ekmanová přikývla. V místnosti ještě pořád panovala sebejistá nálada. Dívali se na něj, jako by si říkali, s jakým novým pohledem na věc tenhle asi tak může přijít.

„Takže jen abych si to ujasnil,“ řekl Grip. „Hodně z vás spolu sloužilo už dřív? Třeba na misi?“

„No to jo,“ odpověděl někdo, jiný kývl a chlap, co se doteď díval do země, vzhlédl.

„A kde například?“

„Na Balkáně, tam jsme začínali všichni,“ odpověděl Jondelius. „S Philippou jsme se prvně potkali v Kosovu.“

„A co vy?“ zeptal se Grip Radovanoviče, který zvedl oči od země.

„Já...?“ Voják se narovnal. „Než jsem přišel sem, byl jsem dvakrát v Afghánistánu.“

Podle osobní složky: Milan Radovanović, rodiče bosenského a srbského původu, do Švédska se dostal, když mu bylo pět.

„Já byl v Afghánistánu, to je přece jasné,“ řekl Jondelius. A pak začali mluvit i ostatní, ukazovali na sebe a říkali, kde spolu všude sloužili, vzduchem létala jména, místa a útvary: Mazár-e Šaríf, Šebergan, OMLT, FS-17, Marmal. Tam byli všichni, jeden z vousáčů nejčastěji. Někdo se zasmál: „Už jsme dělali všechno, řidiče, pěšáky, techniky – *you name it*.“

„A teď jste MovCon.“ Jeden z toho cirkusu Gripovi ukázal palec nahoru, a Fritzell, ten urostlý, se zeširoka usmál zpoza vousů.

„A baví vás to?“ zeptal se Grip a podíval se na něj.

„A baví nás to,“ odpověděl mu stejně přezíravě jako hlídač, který se snaží odehnat opilce.

Philippa Ekmanová se uchechtla. Polodlouhé světlé vlasy měla vyčesané a seděla se stejně rozcapenýma nohama jako ostatní.

„A tady v Africe?“ otázal se Grip.

„No, tady jsem prvně,“ řekl Jondelius. Radovanovič kývl.

„My s Hanssonem jsme spolu byli v Čadu,“ řekla Ekmanová.

„No, já jsem toho tady projedil víc,“ pokračoval Fredrik Hansson, nový velitel skupiny. „Čad, Súdán a pár dalších menších misí.“

„A vždycky jste byl u MovConu?“

„Zhruba jo, logistika je můj obor.“

Grip kývl. „A teď jste tady. Moc vás není, a pokud jsem to pochopil správně, práce je hodně. Jak si to dělíte?“

„Jak to myslíte?“

„No ráno, večer, noc, pracujete na směny?“

„Pracujeme, když je to potřeba.“

„Takže nonstop?“

„Ne pořád, ale občas musíme.“

„A Džibuťani?“

„Ti pracují jen přes den. A dělají jen dopoledne.“

„Proč?“

Ticho.

„Ptal jsem se, proč?“ Grip si všiml, že Hansson se podíval na Fritzella, a tak se zaměřil na Radovanoviče. „Proč, Radovanoviči?“

Voják si nervózně okusoval ukazováček.

„Je odpoledne moc horko?“

Poddůstojník nevěděl, co na to říct.

„No přece,“ řekl Grip, „okolo oběda ve městě otvírají stánky s khatem, těsně po jedné hodině ho začnou všichni žvýkat a kolem druhé už jsou nepoužitelní... je to tak?“

„Tak nějak,“ řekl Hansson, aby prolomil hrobové ticho.

„Tak už tomu rozumím líp. A ještě na jednu věc jsem se vás chtěl zeptat, když jste strávili tak strašně moc času po různých misích. Jak často jste kde brali místní síly na párty na střelnici? A nemyslím tím, když jste cvičili bývalé tálibánce v Afghánistánu na policisty, myslím tím lidi, kteří pracovali na základně, ale se zbraněmi v práci nepřišli do styku ani vzdáleně. Dáte mi jeden jediný příklad? Čad, Libérie, Kosovo?“

Opět ticho.

„Tak co?“

„To poručík...“

„Já vím, řekl vám to Slunga. A nejenže si s nimi půjdete zastřílet, ale že půjdete odpoledne, když z nich bude banda zfotovaných prasat. Snad jste mi to řekli sami, ne?“ Grip se naklonil a zadíval se na Hanssona, Fritzella, Ekmanovou. „Tohle byl tak debilní nápad, že na něj poručík nemohl přijít sám. Není možné, aby to bylo pět proti jednomu a poručík to vyhrál jen proto, že měl vyšší hodnost. To není možné, ne u takovéhle skupiny. Měli byste tu svoji historku trochu vylepšit, až moc se vám leskne.“

To řálo do živého. Ale nebylo to všechno, co na ně Grip měl. „A mimochodem střílel dobře?“ obrátil se na Radovanoviče, který už zase hypnotizoval podlahu. „Haló, vy tam, střílel dobře?“

„Co, kdo?“ řekl Radovanovič a vzhlédl.

„Abdul Ghermat, střílel dobře?“

„A kdy?“

„No tak, stáli jste vedle sebe, mám nákresy ze střelnice. To vy jste mu dával instrukce – tak střílel dobře?“

„Já nevím, jen jsme chtěli, aby si to trochu vyzkoušeli. Po každé jsme pak terče zase zalepili.“ Radovanovič si zase začal okusovat kůžičku u nehtu.

„Ale do terče se strefil?“

„Dalo by se to tak říct.“

„Dalo by se to tak říct? Není to ani tři dny. Tak zasáhl figury, nebo ne?“

„Jo, zasáhl.“

„A pak zastřelil Slungu?“

Radovanoviće to úplně vyvedlo z míry.

„Seděl, nebo stál, když zastřelil Slungu?“ pokračoval Grip.

Radovanović seděl uprostřed a vrhal prosebné pohledy na ostatní.

„Seděl, nebo stál?“

„Já stál vedle něj.“

„Jistě, ale mě zajímá on. Mířil?“

„Nechte toho,“ řekl nakonec Fredrik Hansson. „Já jsem taky byl tam vzadu, ostatní byli u terčů. A Abdul Ghermat stál. Aspoň od toho výstřelu, no, on to do prdele taky nikdo nečekal. A jestli mířil, nebo ne...“ Hansson pokrčil rameny. „Vystřelil každopádně Ghermat.“

Radovanović kývl. Hansson ho zachránil.

„Střílel Ghermat,“ zamumlal Grip. Podíval se na hodinky a pak na ostatní. „Takže pak zmatek a jekot a nakonec jste jeli do francouzské nemocnice. Ale k tomu se ještě vrátím.“ Grip vstal. „Taky jste si na té akci pořídili spousty fotek. To by udělal každý, kdo by se účastnil takové šílenosti.“ Nikdo mu neodporoval. „Přesně. A já chci ty fotky vidět. Tolik fotek, abych si udělal obrázek o každém obličej, který tam byl. Můžete mi je poslat e-mailem, chci je nejpozději do deseti večer.“ Nikdo ještě pořád neřekl ani slovo a Grip položil na stůl pár vizitek, kývl a odkráčel.

Zastavil se až na palubě. Sám se při západu slunce díval na vodní hladinu a světla v přístavu. Lodní komín, který byl za ním, tiše pískal.

Už když si přečetl zprávu a osobní akta, začínal tušit, kam by mohl zarazit klín. A teď to věděl. Milan Radovanović byl nejslabší článek řetězu, a nejen proto, že se díval do země, když se

ostatní snažili dělat ramena. Jeho prostřednictvím se mu může povést se mezi ně dostat a trochu to rozpohybovat. Všichni z MovConu bydleli v Sheratonu, ve společnosti ostatních Švédů a cizinců, kteří na lodi nesloužili. Tam měla skupina svou část chodby a zcela určitě teď jeli právě tam. Dají si pár piv, pokusí se vymyslet novou strategii, protože ten polda nehodlá jen tak rychle zmizet. Jaké fotky v neděli asi nafotili a jaké mu pošlou? Někdo bude pro, jiný proti. Jednotní rozhodně nejsou, jen to, když s nimi byl Grip, hráli docela dobře, ale on takovou secvičenou skupinu pozná, jakmile ji vidí před sebou. Sotva postřehnutelné drobné úsměvy, strávili spolu až moc času, řídí se pouze vlastními pravidly. Jsou jako ve vlastním vesmíru.

Gripa by překvapilo, kdyby do desáté hodiny večer nedostal e-mailem nějaké fotky. Natolik dobře už ho museli pochopit. Tak ještě uvidí, jak ty fotky budou použitelné. Opravdu zajímavé bude to, co se stane pak, ve 22.30, v době, kdy Grip podle svého odhadu ještě bude na večeři u kapitána.

Grip vytáhl mobil a zacpal si druhé ucho, aby neslyšel syčení komína. Čekal, až mu to vezmou.

Když se Grip ten den setkal v hotelu s Mickelsem, dostal od něj číslo na jednoho francouzského plukovníka. Mickels mu řekl, že Francouz, plukovník Fréres, nese zodpovědnost za bezpečí veškerých příslušníků evropských armád v Džibutsku a že ví o Gripově přítomnosti ve městě. Takže by byl rád, kdyby se mu Grip ozval.

Grip Francouzovi zavolal, jakmile Mickels odjel. Plukovník celou situaci znal a tvářil se nápadně ochotně, sám začal o tom, jak je náročné vést takové vyšetřování v jednom člověku. Dá Gripovi rád k dispozici několik svých policistů. Ne napořád, ale kdyby sem tam bylo něco potřeba... Dal Gripovi telefonní číslo. „Jen se odkažte na mě, budou vědět.“

A Grip se pustil do zařizování. Promluvil si se správcem ve svém hotelu a nechal si doporučit dobrý malý hotel na kraji

města. Tam si zamluvil dva pokoje. Pak přišli na řadu ti francouzští vojenští policisté. Stačil jeden hovor a zmínění plukovníkova jména. „Samozřejmě, plukovník Frères, bez problému... Kdy je budete chtít?... Aha, dva a dva vám budou stačit... Jistěže ne, s nikým o tom nebudeme mluvit.“ Mickelse a ostatní Švédy z toho vynechají.

Jasně.

Teď Francouzi čekali na jeho signál. Dva muži v uniformě půjdou zaklepat do Sheratonu, dva v civilu to pak převezmou a pár dní budou bydlet v hotelu, kde Grip rezervoval pokoje.

Telefon přestal vyzvánět, někdo to zvedl. Grip si telefon přitiskl pevněji k uchu, aby ho tolik nerušil hluk z lodi.

„*Oui?*“

„To jsem já – ten Švéd. Takže odvedete Milana Radovanoviče.“

„Milana...“ zopakoval hlas. Grip už jim řekl všechna jména a dal jim fotky. V hovoru nastala krátká pauza. Možná si Francouz něco psal. „... půl jedenáctá platí?“

„Ano.“

„Dobře.“

Grip to položil.